

KANSEN

- voor Kantens -

Groet uit Kantens.

Dorpsvisie 2025

Versie: definitief

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
Doel van de dorpsvisie:	3
Historie en context van Kantens:	3
Proces en totstandkoming:	3
2. Wonen en leven	4
Nieuwbouw	4
Versterkingsoperatie	4
Kansen voor Kantens	4
Wat kunnen we zelf doen?	4
3. Voorzieningen	5
Huidige voorzieningen	5
Voorzieningen: 'Kansen voor Kantens'?	6
Wat kunnen we zelf doen?	6
4. Sociale samenhang	7
Huidige situatie	7
Wat zijn 'Kansen voor Kantens'?	7
Wat kunnen we zelf doen?	7
5. Jeugd	8
6. Bijlagen	8

1. Inleiding

Er gebeurt veel in Kantens. Het is een prachtig dorp, we kennen elkaar en zijn bereid om elkaar te helpen als het nodig is. Daar mogen we best trots op zijn. Tegelijkertijd zijn er ook ontwikkelingen die onze aandacht vragen. Heeft onze jeugd een goede toekomst in het dorp? Is er in de toekomst nog een dorpshuis waar we elkaar kunnen blijven ontmoeten? En wat doet de versterkingsoperatie met ons dorp? Zo maar een aantal thema's die voor het bestuur van vereniging dorpsbelangen Kantens (VDK) aanleiding waren om de koppen bij elkaar te steken en een nieuw plan te maken voor de toekomst.

Kansen voor Kantens, dat is de titel van de nieuwe dorpsvisie. Omdat het belangrijk is om op een positieve manier naar de toekomst te kijken. En omdat we als dorp ook zelf aan de slag zullen moeten om de leefbaarheid in stand te houden. Doe je mee?

Doel van de dorpsvisie:

Het bestuur van vereniging dorpsbelangen Kantens wil in samenwerking met de bewoners van het dorp een toekomstbestendige koers uitstippelen die de leefbaarheid en duurzaamheid van het dorp waarborgt. De dorpsvisie zoekt de balans tussen het behoud van het dorps karakter en de noodzaak tot vernieuwing op het gebied van woningbouw (mede door de versterkingsoperatie) en voorzieningen. Een ander belangrijk doel is het stimuleren van sociale verbinding en het versterken van de betrokkenheid van inwoners bij lokale initiatieven. Tot slot biedt de dorpsvisie een kader voor de samenwerking met de gemeente en andere betrokkenen.

panden. Kantens heeft zich in de afgelopen eeuw dus langzaam aangepast aan moderne ontwikkelingen, terwijl het zijn agrarische wortels en historische erfgoed zoveel mogelijk heeft behouden.

Proces en totstandkoming:

In aanloop naar de dorpsvisie heeft het bestuur van VDK een aanpak ontwikkeld om bewoners te betrekken bij de plannen voor de dorpsvisie. Er is een vragenlijst opgesteld die door het hele dorp is verspreid. Bewoners konden de vragenlijst digitaal en op papier invullen. Voor de jeugd is een aparte vragenlijst opgesteld, in combinatie met een persoonlijke benadering van de jongeren door een jongerenwerkster. Op basis van de vragenlijst zijn thema's benoemd die hieronder verder worden uitgewerkt. Aan de jongeren wordt een apart hoofdstuk gewijd.

Historie en context van Kantens:

Kantens wordt voor het eerst genoemd in de 9^e eeuw, toen het deel uitmaakte van de Friese kuststreek. Het dorp Kantens is ontstaan in de periode van de middeleeuwen, op een wierde, zoals veel dorpen in Noord-Groningen. Deze wierden boden bescherming tegen overstromingen voordat dijken werden aangelegd. In de loop van de tijd ontwikkelde Kantens zich tot een agrarische gemeenschap, met landbouw als belangrijkste economische activiteit. De aanleg van het Boterdiep, dat verlengd werd tot Kantens, heeft ongetwijfeld sterk bijgedragen aan de groei en ontwikkeling van het dorp door de eeuwen heen. Met de modernisering en mechanisering van de landbouw in de 20^e eeuw, werden traditionele boerenbedrijven efficiënter. In de jaren 50 en 60 werden grootschalige ruilverkavelingen uitgevoerd, waarbij land opnieuw werd verdeeld om efficiënter te kunnen boeren. Dit heeft het landschap van Kantens en de infrastructuur veranderd. Ondanks de veranderingen heeft Kantens een groot deel van zijn historische erfgoed behouden, zoals de middeleeuwse Mariakerk en traditionele boerderijen. Ook beschikt het dorp over veel karakteristieke

2. Wonen en leven

Veel bewoners van Kantens geven in de vragenlijst aan dat ze tevreden zijn over hun woonplek, met een meerderheid die hier al langere tijd woont (meer dan 10 jaar) en er graag wil blijven wonen. De meeste mensen wonen hier vanwege het huis of de plek, en slechts een klein aantal mensen is actief op zoek naar een nieuwe woning. De meerderheid is tevreden over hun woonsituatie, met een rapportcijfer van 8 of hoger.

Nieuwbouw

Als gevolg van de sloop-nieuwbouw in de Kooistraat en Meidoornstraat worden er minder woningen teruggebouwd dan er gesloopt worden. De gemeente heeft bureau KAW gevraagd potentiële nieuwbouw locaties te onderzoeken en met een aanbeveling te komen. Momenteel worden er 2 locaties onderzocht: Plan IJsbaan en plan Stitswerderlaan. Ook wordt er gekeken naar locaties voor extra nieuwbouw omdat er veel vraag is naar wonen in Kantens.

Versterkingsoperatie

In Kantens worden de woningen in fasen versterkt. De eerste fase (2023-2024) betreft de herbouw van 10 huurwoningen en 16 particuliere woningen aan de Kooistraat. De bewoners kunnen naar verwachting in 2025 terugverhuizen naar hun nieuwe woningen. De tweede en derde fase volgen met de sloop en nieuwbouw van meer woningen aan de Kooistraat, Bredeweg, Meidoornstraat en Pastorieweg. Het is de bedoeling dat deze nieuwbouw eind 2027 wordt afgerond. De versterkingsoperatie leidt tot veel overlast voor de bewoners, als gevolg van toenemend bouwverkeer en geluidsoverlast.

Kansen voor Kantens

Kantens beschikt na het afronden van de versterkingsoperatie over een groot aantal nieuwe huurwoningen, die optimaal verduurzaamd zijn. Ook de subsidies die beschikbaar zijn voor woningverbetering en verduurzaming leiden waarschijnlijk tot een verbetering van de kwaliteit van de particuliere woningen in het dorp. Vanuit Nij Begun komen er nog extra gelden beschikbaar voor de regio. Die bedragen zijn bedoeld voor economische en sociale projecten. Het is nog de vraag hoe de inwoners van Kantens de positieve effecten van deze middelen zullen merken.

Wat kunnen we zelf doen?

- We blijven in gesprek met de gemeente en woningstichting Goud Wonen over een toekomstbestendige woningvoorraad voor alle doelgroepen in het dorp.
- Met de gemeente en Nationaal Coördinator Groningen (NCG) blijven we in gesprek over de kwaliteit van de openbare ruimte na afronding van de versterkingsoperatie in het dorp en een nuttige besteding van de middelen uit 'Nij Begun' ten gunste van Kantens.

3. Voorzieningen

Uit de vragenlijst komt duidelijk naar voren dat de inwoners van Kantens erg gehecht zijn aan de bestaande voorzieningen. Ook is er een duidelijke behoefte voor nieuwe functies.

Huidige voorzieningen

School / BSO (Buitenschoolse Opvang)

Met de bouw en oplevering van het nieuwe Kindcentrum is een belangrijke stap gezet in de verbetering van de onderwijsvoorzieningen in het dorp. Dit centrum biedt onderdak aan Openbare basisschool de Klinkenberg, peuteropvang Poppedijn en BSO Kantens.

De school en BSO worden vaak genoemd als essentiële voorziening. Het gebouw en de activiteiten dragen bij aan het behouden van jonge gezinnen in Kantens, wat essentieel is voor de vitaliteit en toekomstbestendigheid van het dorp.

Dorpshuis Schienvat

Het Schienvat wordt door veel inwoners gewaardeerd, omdat het fungeert als een sociale ontmoetingsplek en een belangrijk centrum voor verenigingen en lokale activiteiten. Het biedt een plek voor evenementen, vergaderingen en sociale interactie. Tegelijk bestaat het besef dat de voorziening onder druk staat. Het pand heeft te kampen met achterstallig onderhoud, voldoet niet aan de bouwkundige veiligheidseisen en is niet duurzaam in gebruik. Ook de gemeente Het Hogeland heeft aangegeven zorgen te hebben over de toekomst van het gebouw en wil graag met het dorp in overleg over een toekomstige invulling van de voorziening.

Voorop staat dat Kantens behoefte heeft en ook zal blijven houden aan een centrale ontmoetingsplek, waarin gecombineerde functies beschikbaar zijn voor ontmoeting, sociale activiteiten en het lokale verenigingsleven. Het dorp gaat hier graag over in gesprek met de gemeente.

Openbaar Vervoer

Bereikbaarheid met het openbaar vervoer, vooral 's avonds en in het weekend, wordt gezien als een cruciale, maar gemiste voorziening. Buslijn 61 rijdt minder vaak door het dorp dan voorheen. Vooral voor de schoolgaande jeugd is dat een probleem, maar ook voor ouderen.

Kerk

Hoewel niet alle inwoners gebruik maken van de kerk, wordt het door een deel van de inwoners toch aangegeven als een belangrijke voorziening in het dorp. Dat heeft niet alleen te maken met het religieuze aspect, maar ook vanwege de sociale en verbindende factor in het dorp. Vooral de oudere generatie maakt gebruik van deze voorziening.

Sportvoorzieningen

De voetbalvereniging heeft in 2023 de beschikking gekregen over een kunstgrasveld als nieuw hoofdveld. Vanwege de versterkingsoperatie waren de oude oefenvelden in gebruik bij de aannemers, waardoor er in overleg met de gemeente een duurzame oplossing is gezocht en gevonden.

Wandel- en Fietspaden

Veel inwoners benadrukken de wens voor meer en betere wandel- en fietspaden in de directe omgeving van Kantens. De paden zijn belangrijk voor recreatie, het uitlaten van de hond en de waardering van de natuur. Ook dragen voldoende wandel- en fietspaden bij aan een gezonde levensstijl.

Voorzieningen: ‘Kansen voor Kantens’?

- In Nij Begun worden veel maatregelen genoemd om jeugd in onze regio perspectief te bieden. Wellicht biedt de aanwezigheid van de Kindcentrum een goede uitvalsbasis om activiteiten en maatregelen vanuit Nij Begun vorm te geven in Kantens.
- Het dorpshuis in de huidige vorm kent een onzekere toekomst. Tegelijkertijd geven de inwoners van Kantens duidelijk aan dat er grote behoefte is aan een centrale ontmoetingsplek, bij voorkeur in combinatie met kleinschalige horeca. VDK is voorstander van een onderzoek naar een (nieuwe) ontmoetingsplek in het dorp, bij voorkeur door functies te combineren, waaronder ontmoeting, kleinschalige horeca en sport.

Wat kunnen we zelf doen?

- Voorzieningen blijven alleen in stand als de inwoners er zelf gebruik van maken. De inwoners van Kantens zijn dus zelf in grote mate verantwoordelijk dat voorzieningen in stand blijven. Het vraagt bijvoorbeeld dat ouders gebruik maken van de BSO in het eigen dorp en hun kinderen naar de Klinkenborg laten gaan. En een voetbalvereniging blijft alleen bestaan als er voldoende inwoners lid zijn.
- We gaan met de gemeente in gesprek over de toekomst en invulling van het Schievat. Daarbij wordt ook de wens opgenomen om in het dorp een kleinschalige horecafunctie onder te brengen, mogelijk in combinatie met andere functies.
- We bespreken met de gemeente en Staatsbosbeheer de mogelijkheid om bestaande wandelpaden te verbeteren en eventueel nieuwe routes te verkennen, zoals het oude wandelpad richting Stitswerd.

4. Sociale samenhang

Uit de vragenlijst blijkt dat de inwoners van Kantens veel waarde hechten aan de sociale samenhang in hun dorp, maar er zijn ook aandachtspunten om deze samenhang te behouden en te versterken.

Huidige situatie

Positieve betrokkenheid en gemeenschapszin

- Veel inwoners geven aan dat er een sterke gemeenschapszin is in Kantens. Dit blijkt uit de betrokkenheid bij lokale verenigingen en activiteiten. Mensen zijn bereid om elkaar te helpen en waarderen het dat burens naar elkaar omkijken.
- Voorbeeld uit de vragenlijst: In antwoord op de vraag wat belangrijk is voor de leefbaarheid, noemden meerdere respondenten het belang van “meer naar elkaar omkijken” en “meer mogelijkheden om elkaar te ontmoeten”.

Minder sociale interactie

- Tegelijkertijd is er ook zorg dat de sociale samenhang afneemt, met name door een gebrek aan ontmoetingsmogelijkheden en activiteiten. Inwoners noemen dat er meer initiatieven nodig zijn om sociale interactie te bevorderen, vooral voor ouderen. Ook voor de jeugd moeten er voldoende ontmoetingsmogelijkheden en activiteiten georganiseerd worden. Daarmee wordt voorkomen dat de jeugd zich gaat vervelen en overlast veroorzaakt.
- Vrijwilligers zijn de ruggengraat van veel verenigingen en activiteiten in Kantens. Toch zijn er zorgen over de toekomst van vrijwilligerswerk, omdat het steeds moeilijker wordt om voldoende vrijwilligers te vinden. Zonder deze inzet dreigt de sociale samenhang te verzwakken.

Wat zijn ‘Kansen voor Kantens’?

Een centrale ontmoetingsplaats is een basisvoorwaarde om sociale interactie mogelijk te maken. Dat kan gewoon op straat, in en rond het Kindcentrum en op het sportveld. Een multifunctioneel dorps huis is echter voor veel inwoners een onmisbare voorziening omdat het ontmoeting op vele manieren mogelijk maakt. Los van de (toekomstige) voorziening kan het dorp alvast initiatieven ontplooiën om ontmoeting en noaberschap te stimuleren. Bijvoorbeeld door koffieochtenden te organiseren, vraag en aanbod rond vrijwilligerswerk in kaart te brengen en evenementen en activiteiten goed op elkaar af te stemmen.

Inwoners benoemen dat het belangrijk is dat mensen in het dorp meer naar elkaar omkijken en betrokken zijn bij het welzijn van hun burens. Dit kan versterkt worden door meer gemeenschapsgerichte projecten en vrijwilligersinitiatieven.

Wat kunnen we zelf doen?

- Bewustzijn creëren dat het (toekomstige) Schievat de centrale plek is waar we als dorp activiteiten willen organiseren.
- Activiteiten afstemmen met het Kindcentrum en de sportvelden, zodat activiteiten en evenementen elkaar versterken en bijdragen aan een positieve sfeer en ontmoeting in het dorp.
- Zorgen dat er meer aandacht is voor kwetsbare groepen, zoals ouderen en mensen die minder mobiel zijn. Initiatieven zoals buurtzorg, vrijwilligerswerk, en kleine lokale evenementen kunnen helpen om ook deze groepen bij de gemeenschap te betrekken.
- Meer mensen stimuleren om vrijwilligerswerk te doen. Dit kan door het makkelijker te maken voor mensen om zich aan te melden en door waardering te tonen voor de inzet van vrijwilligers.

5. Jeugd

Vanuit het dorp is - in aanloop naar de dorpsvisie - een apart traject opgezet met de jeugd van het dorp. Er is een aangepaste vragenlijst opgesteld die door alle jongeren kon worden ingevuld. In aanvulling op de vragenlijst is door een jongerenwerker gedurende een aantal maanden met een deel van de jeugd gesproken over hun concrete wensen voor de dorpsvisie. Daarnaast is er met de jeugd gesproken over het voorkomen van overlast, met name in de zomermaanden.

Wat in de gesprekken met de jeugd duidelijk naar voren komt is dat jongeren behoefte hebben aan een ontmoetingsplek in het dorp. Deze voorziening moet in ieder geval droog en verwarmd zijn, er moet internet beschikbaar zijn en er moeten activiteiten georganiseerd kunnen worden, bij voorkeur onder begeleiding vanuit Mensenwerk.

Het zou logisch zijn om de voorziening van de jongeren te combineren met de wens voor een centrale ontmoetingsplek voor het hele dorp, eventueel in combinatie met kleinschalige horeca.

Gelet op de onduidelijkheid over de toekomst van het Schienvat en het feit dat het nog best lang kan duren voor er duidelijkheid komt, wordt aanbevolen om ondertussen wel het gesprek met jongeren te blijven voeren over het vinden van een geschikte locatie in de tussentijd.

6. Bijlagen

- Uitkomsten enquête inwoners
- Uitkomsten enquête jeugd

Uitgegeven door:

Vereniging Dorpsbelangen Kantens
p/a Kerkstraat 7
9995 PH Kantens (Gr)

dorpsbelangen@kantens.nl